

Bryssel 6.9.2019
COM(2019) 411 final

2019/0192 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle
kuningaskunnalle**

{SWD(2019) 324 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Jordanian talous on kärsinyt viime vuosina suuresti alueella ja varsinkin naapurimaissa Irakissa ja Syyriassa vallitsevasta epävakaudesta. Alueelliset levottomuudet ovat vähentäneet voimakkaasti ulkomaisia tuloja ja rasittaneet julkista taloutta. Matkailun ja ulkomaisten suorien sijoitusten väheneminen, kahdeksan vuotta suljetut kauppareitit ja toistuvat keskeytykset maakaasutoimituksissa Egyptistä, mikä on pakottanut Jordanian korvaamaan kaasun kalliimmilla polttoaineilla sähköntuotannossa, ovat hidastaneet kasvua ja heikentäneet Jordanian ulkoista rahoitusasemaa ja julkisen talouden rahoitusasemaa.

Syyrian konflikti on vaikuttanut Jordaniaan aiheuttamalla häiriöitä Syyrian kanssa ja sen kautta tapahtuvassa kaupassa. Lisäksi maahan on virrannut noin 1,3 miljoonaa syyrialaispakolaista (Jordanian viranomaisen arvioiden mukaan), joista YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR) on rekisteröinyt 660 330 (4.8.2019 päivätty tiedot). Tämä suuri pakolaisvirta Jordaniaan on lisännyt maan julkisen talouden rahoitusasemaan, julkisiin palveluihin ja infrastruktuuriin kohdistuvaa painetta.

Pitkälti asianmukaiset politiikkatoimet ja laaja kansainvälinen tuki ovat auttaneet maata säilyttämään makrotaloudellisen vakauden ja estämään talouden supistumisen. Jordanian talous on kuitenkin edelleen altis ulkoisille häiriöille. Vuonna 2018 reaalikasvu kutistui 1,9 prosenttiin, mikä on alhaisin lukema sitten vuoden 1996. Alkuvuodesta 2019 työttömyys kasvoi 19 prosenttiin samalla kun ulkomaiset suorat sijoitukset romahtivat. Ponnisteluista huolimatta julkisen talouden vakauttaminen ei edennyt suunnitellussa tahdissa. Tämä johtui ennakoitua vähäisemmästä kasvusta, mikä pienensi verotuloja. Lisäksi sähköyhtiö tuotti tappiota, koska tariffit eivät vastaa kustannuksia. Julkinen velka ei ole juurikaan vähentynyt, ja Jordania on edelleen riippuvainen ulkomaisesta avusta. Jordaniassa on edelleen huomattavat ulkoisen rahoituksen tarpeet, kuten eurobond-joukkovelkakirjalainojen ja muiden ulkomaanmarkkinoiden lainojen maksuvelvoitteet, jotka erääntyvät vuosina 2020–22. **Tässä tilanteessa Jordanian kansainvälisten kumppaneiden jatkuva tuki on keskeisen tärkeää.**

Elokuussa 2016 Jordania ja Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) solmivat kolmivuotisen sopimuksen 723 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (150 prosenttia suhteessa kiintiöön) suuruudesta laajennetusta rahoitusjärjestelystä, jonka voimassaoloa pidennettiin hiljattain maaliskuuhun 2020. Ohjelma on jatkoa kolmivuotiselle 2 miljardin Yhdysvaltain dollarin (800 prosenttia suhteessa kiintiöön) valmiusluottojärjestelylle, josta sovittiin elokuussa 2012 ja joka päättyi elokuussa 2015. IMF:n ohjelmia täydennettiin kahdella makrotaloudellisella rahoitusapuohjelmalla. Ensimmäisen makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman suuruus oli 180 miljoonaa euroa lainoina. Lainsäädäntövallan käyttäjät hyväksyivät sen joulukuussa 2013, ja se päättyi lokakuussa 2015. Toisen makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman suuruus oli 200 miljoonaa euroa lainoina. Lainsäädäntövallan käyttäjät hyväksyivät sen joulukuussa 2016, ja se päättyi heinäkuussa 2019.

Makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmat olivat osa helmikuussa 2016 Lontoossa pidetyssä Supporting Syria and the region -konferenssissa sovittua **EU:n ja muiden kansainvälisten avunantajien laajempaa pyrkimystä** auttaa Jordaniaa ja muita alueen maita lieventämään alueellisista konflikteista ja syyrialaispakolaisten suuresta määrästä aiheutuneita taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia. Kansainvälisiä sitoumuksia Jordanian avustamiseksi vahvistettiin

useissa myöhemmissä yhteyksissä, erityisesti huhtikuussa 2017 Brysselissä järjestetyssä Supporting the Future of Syria -konferenssissa, EU:n ja Jordanian assosiaationeuvostossa heinäkuussa 2017 ja toisessa Brysselissä järjestetyssä Supporting the Future of Syria -konferenssissa huhtikuussa 2018. Helmikuussa 2019 järjestetyssä London Initiative -konferenssissa ja maaliskuussa 2019 Brysselissä järjestetyssä kolmannessa konferenssissa kansainvälinen ja alueellinen avunantajayhteisö, mukaan lukien EU, vahvisti jälleen aikomuksensa tukea Jordanian pyrkimyksiä pitää makrotalous vakaana ja parantaa kasvunäkymiä.

Jordania esitti 11. heinäkuuta 2019 Euroopan komissiolle virallisen pyynnön saada EU:lta makrotaloudellista lisärahoitusapua yhteensä 500 miljoonaa euroa kolmessa erässä, kuten 26. kesäkuuta 2019 Luxemburgissa pidetyssä EU:n ja Jordanian assosiaationeuvostossa ennakoitiin. Avulla katettaisiin maan ulkoisen rahoituksen tarpeita ja tuettaisiin uudistusten toteuttamista.

Kun otetaan huomioon tämä pyyntö ja Jordanian taloudellinen tilanne, erityisesti ulkoisen rahoituksen lisätarpeet, **Euroopan komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen enintään 500 miljoonan euron makrotaloudellisen lisärahoitusavun antamisesta Jordanialle kolmessa erässä keskipitkän ja pitkän aikavälin lainoina SEUT-sopimuksen 212 artiklan perusteella.**

Ehdotetun makrotaloudellisen rahoitusavun tavoitteena on auttaa Jordaniaa kattamaan osa sen ulkoisen rahoituksen lisätarpeista vuosina 2020 ja 2021, jolloin lyhyen aikavälin maksutaseongelmat pienenevät, julkisen talouden haavoittuvuus vähenee ja velkakestävyys paranee. Lisäksi EU:n apu tarjoaa kannustimia Jordanian uudistustoimien vauhdittamiseksi, kun Jordanian viranomaisten kanssa sovitaan yhteisymmärryspöytäkirjasta, jossa vahvistetaan asianmukainen talouden sopeuttamisen ja rakenneuudistusten toimenpidepaketti. Nämä ehdot vastaavat uudistussitoumuksia, jotka Jordania on antanut EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteiden ja muiden EU:n tukivälineiden yhteydessä sekä IMF:n ja Maailmanpankin kanssa sovittujen sopeutusohjelmien ja London Initiative -konferenssissa helmikuussa 2019 esitellyn viiden vuoden uudistus- ja kasvumatriisin yhteydessä.

Kuten tähän ehdotukseen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa tarkemmin selostetaan, komissio katsoo muun muassa yhdessä Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) poliittisesta tilanteesta tekemänsä arvion perusteella, että **makrotaloudellinen rahoitusapu on taloudellisesti perusteltua, koska Jordaniassa on ulkoisen rahoituksen vaje ja maa tekee yhteistyötä IMF:n kanssa maksuohjelman puitteissa, ja että ehdotetulle makrotaloudellisen rahoitusavun operaatiolle asetetut poliittiset ennakkoehdotukset täyttyvät.**

Yleinen tausta

Jordanian talous on kärsinyt erityisesti vuonna 2011 puhjenneesta Syyrian konfliktista. Jordanian bruttokansantuotteen keskimääräinen kasvu hidastui vuosien 2001–2010 vahvasta 6,2 prosentista 2,4 prosenttiin vuosina 2011–2018. Talouden hidastuminen heijasti Jordanian pitkäaikaisia makrotaloudellisia ja rakenteellisia heikkouksia, mutta sen varsinaisia aiheuttajia olivat pitkälti useat ulkoiset häiriöt, kuten pitkittyneistä alueellisista konflikteista aiheutuvat kriittisten vientireittien ja markkinoiden häiriöt, suorien ulkomaisten sijoitusten jyrkkä lasku, vastaanotettujen syyrialaispakolaisten suuri määrä (Jordanian viranomaisten arvioiden mukaan 1,3 miljoonaa, joista UNHCR on rekisteröinyt 660 330) sekä Yhdysvaltain

keskuspankin ohjauskoron noususta aiheutuneet öljyn hintojen nousu ja lainakustannusten kasvu.

Talouden toimeliaisuuden heikentyminen jatkui vuonna 2018, kun reaalisien BKT:n kasvu hidastui 1,9 prosenttiin vuonna 2018 (2,1 prosentista vuonna 2017), mikä on alhaisin kasvutahti sitten vuoden 1996. Myönteistä on se, että matkailijoiden määrä ja vienti elpyivät hieman ja että Irakin ja Syyrian kanssa avattiin uudelleen kaksi rajanylityspaikkaa. Vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä myös halvan kaasun tuonti Egyptistä käynnistyi uudelleen. Nämä kehitysaskleet eivät kuitenkaan vielä näy kasvuluvuissa. Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä reaalin BKT kasvoi 2 prosenttia, eli se pysyi käytännössä ennallaan verrattuna aiempien vuosien tahtiin.

Tätä taustaa vasten **työttömyysaste nousi** vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 19 prosenttiin vuoden takaisesta 18,4 prosentista, mikä tarkoittaa huomattavaa nousua vuodesta 2014, jolloin työttömyysaste oli 12,9 prosenttia. Nuorisotyöttömyys (39,5 prosenttia) ja naisten (28,9 prosenttia) työttömyys ovat edelleen korkeita verrattuna miesten (16,4 prosenttia) työttömyyteen.

Vuonna 2018 inflaatio kiihtyi 4,5 prosenttiin (vuoden 2017 lopun 3,3 prosentista), mikä aiheutui öljyn hinnan noususta vuoden 2018 aikana ja tammikuussa tehdystä eri perustuotteiden yleisen myyntiveron korottamisesta. **Vuoden 2019 ensimmäisten neljän kuukauden aikana inflaatio kuitenkin hidastui** 0,6 prosenttiin, kun veronkorotusten vaikutus hiipui. Jordanian keskuspankki korotti rediskonttokorkoa seitsemässä vaiheessa 3,75 prosentista 5,75 prosenttiin helmikuun 2017 ja joulukuun 2018 välisenä aikana. Tämä heijastelee pääpiirteittäin Yhdysvaltain keskuspankin ohjauskoron nousua, sillä Jordanian dinaari on sidottu Yhdysvaltain dollariin. Samaan aikaan kun rahapolitiikkaa tiukennettiin myös inflaatio kasvoi asteittain mutta kohtuullisesti, kuten edellä mainittiin. Kesäkuussa 2019 rediskonttokorko pysyi ennallaan (5,75 prosentissa), kun inflaatio hidastui ja vuoden 2018 läpi jatkuneet valuuttapaineet hellittivät. Viranomaiset ilmoittivat kuitenkin IMF:n ohjelman toisen tarkastelun yhteydessä olevansa valmiita tiukentamaan rahapolitiikkaa, jos se on tarpeen varantotavoitteiden saavuttamiseksi.

Viime vuosina Jordanissa on edistytty merkittävästi julkisen talouden vakauttamisessa, mutta koska kasvunäkymät ovat heikot eikä kansallisten sähkö- ja vesiyhtiöiden tappioiden käsittelyssä ole edistytty, edistymisen ei jatkunut vuonna 2018. Julkisen talouden kokonaisalijäämä (avustukset mukaan lukien) laajeni 3,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2018, kun se vuonna 2017 oli 2,2 prosenttia. Yhdistetty julkisen talouden alijäämä, julkisen talouden mittari, jossa otetaan huomioon NEPCOn (kansallinen sähköyhtiö) ja WAJ:n (Jordanian vesiviranomainen) taseet, on noussut 4,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2018, kun se vuonna 2017 oli 2,9 prosenttia. Tämän taustalla ovat öljyn hinnannousu ja sähkö- ja vesilaitosten kustannuksia vastaavien tariffien puuttuminen. IMF:n ohjelmassa ennakoitaan, että vuoden 2019 aikana julkisen talouden alijäämä supistuu 2,3 prosenttiin ja yhdistetty julkisen sektorin alijäämä 2,6 prosenttiin. Vuoden 2019 neljän ensimmäisen kuukauden aikana julkisen talouden alijäämä supistui 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoden takaisesta 3,8 prosentista. Verotulot kuitenkin pienenivät 1,4 prosenttia edellisvuodesta, mikä herättää huolta talousarvion toteutumisesta vuoden 2019 loppuun mennessä.

Maaliskuun 2019 lopussa julkisen bruttovelan yhteenlaskettu määrä pysyi 94,4 prosentissa suhteessa BKT:hen eli lähes muuttumattomana vuoden 2018 lopusta. Ulkomainen julkinen velka oli 39,4 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja siitä 72 prosenttia oli dollarimääräistä.

Jordanian dinaari on sidottu Yhdysvaltain dollariin. **Vaikka julkisen velan suuri määrä on haavoittuvuustekijä, IMF pitää määrää kestäväenä** edellyttäen, että maa jatkaa julkisen talouden sopeutustoimien ja kasvua edistävien uudistusten toteuttamista, ja että kansainvälinen ja alueellinen avunantajayhteisö jatkaa merkittävän tuen antamista erityisesti avustusten ja edullisin ehdoin myönnettävän rahoituksen muodossa.

Ulkoisella sektorilla Jordanian **vaihtotaseen alijäämä supistui** 2,9 miljardiin Yhdysvaltain dollariin eli 7 prosenttiin suhteessa BKT:hen (10,3 prosenttiin ilman avustuksia) vuonna 2018, kun se vuonna 2017 oli vastaavaan aikaan 10,5 prosenttia. Tässä näkyy se, että tavaroiden vienti kasvoi hieman (3,4 prosenttia viennin arvolla mitattuna), kun taas tavaroiden tuonti väheni (1,3 prosenttia tuonnin arvolla mitattuna). Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä tavaravienti vahvistui entisestään ja viennin arvo kasvoi 9,3 prosenttia, kun taas tavaratuonti väheni 3,2 prosenttia (tuonnin arvolla mitattuna). Samalla ajanjaksolla matkailutulot kasvoivat 6,1 prosenttia edellisestä vuodesta, kun taas rahalähetykset kasvoivat vain marginaalisesti.

Suorat ulkomaiset sijoitukset romahtivat 959 miljoonaan Yhdysvaltain dollariin vuonna 2018 (2,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen). Niiden määrä pieneni Yhdysvaltain dollareissa 52 prosenttia verrattuna vuoteen 2017. Näin ollen suorien ulkomaisten nettosijoitusten määrä oli alimmillaan sitten vuoden 2003. Tämä laskusuuntaus on johdonmukainen Syyrian konfliktista alkaneen, suorien ulkomaisten sijoitusten pitkään jatkuneen heikkenemisen kanssa. Niiden määrä (suhteessa BKT:hen) putosi vuosien 2005–2010 keskimäärin 12,7 prosentista 4,5 prosenttiin vuosina 2011–2018. Suorien ulkomaisten sijoitusten vähenemiseen vaikuttivat paitsi kauppareitit kahdeksaksi vuodeksi sulkenut alueellinen konflikti ja talouskasvun hidastuminen Jordanian suurimpiin sijoittajiin kuuluvissa Persianlahden maissa, myös maan rakenteelliset heikkoudet, kuten jäykät työmarkkinat, ulkomaisiin sijoittajiin kohdistuvat rajoitteet sekä korkeat liiketoimintakustannukset.

Suorien ulkomaisten sijoitusten väheneminen aiheutti lisäpaineita pääoma- ja rahoitustaseeseen, samoin myös julkisen lainanoton vähentyminen vuoden 2017 noin miljardista Yhdysvaltain dollarista alle 500 miljoonaan dollariin vuonna 2018. Nämä paineet vaikuttivat osaltaan siihen, että liikepankkien ulkomaiset nettosaatavat pienenivät huomattavasti (noin 900 miljoonalla Yhdysvaltain dollarilla) vuonna 2018. Tämä johtui osittain naapurimaiden rahapolitiikan tiukentumisesta ja Jordanian poliittisesta epävakaudesta vuoden 2018 puolivälissä (kun entinen pääministeri Muki luopui vallasta erityisesti verouudistussuunnitelmien herättämän vastustuksen vuoksi). Sen sijaan pieni yksityisten arvopaperisijoitusten 41 miljoonan Yhdysvaltain dollarin nettosisäänvirtaus vuonna 2018 (verrattuna suureen nettoulosvirtaukseen vuonna 2017) sekä muiden investointien huomattava noin 600 miljoonan dollarin kasvu tukivat vuoden 2018 pääoma- ja rahoitustasetta.

Varantojen nykytasoa – 13,2 miljardia Yhdysvaltain dollaria (mikä vastaa 7,1 kuukauden tuontia) huhtikuun 2019 lopussa – **olisi kasvatettava**, jotta maa kestäisi paremmin edellä mainittuja häiriötekijöitä. Tämä on erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon ulkoisen rahoitusaseman haavoittuvuus, alueellisista konflikteista tai geopolittisista jännitteistä aiheutuvat suuret riskit, valuuttakurssikiinnitys ja alttius öljyn hinnan äkillisille muutoksille.

Viennin ja matkailun suotuisasta kehityksestä huolimatta **makrotaloudessa on edelleen useita haavoittuvuustekijöitä**. Maassa on edelleen **vaikeat taloudelliset olosuhteet**, joiden aiheuttajiin kuuluvat pitkittynyt alueellinen konflikti, syyrialaispakolaisten vastaanottaminen, kriittisten vientimarkkinoiden häiriintyminen tai hidas elpyminen ja suorien ulkomaisten sijoitusten merkittävä väheneminen. Tämän seurauksena talouskasvu on pysynyt erittäin alhaisena, mikä ei ole riittänyt korkean työttömyyden vähentämiseen. Kuten vuonna 2018,

myös **tulevat julkisen talouden sopeuttamistoimet saattavat olla odotettua hitaampia**, jos kasvu heikkenee entisestään eikä Jordania saa kasvatettua verotuloja torjumalla veropetoksia ja kasvattamalla verohallinnon toimintakapasiteettia. Näin voi käydä myös, ellei Jordania onnistu uudistamaan **tappiota tuottavia valtion sähkö- ja vesiyhtiöitä**, jotka kasvattavat julkisen talouden alijäämää. Edellä mainittujen riskien lisäksi eurobond-joukkovelkakirjalainojen kustannukset ovat korkeammat kuin Jordanian tulevina vuosina erääntyvissä eurobond-lainoissa (joista monet ovat Yhdysvaltojen takaamia), minkä vuoksi **joukkovelkakirjalainojen uusiminen tulee kalliiksi**. Näistä syistä tämänhetkinen ennuste julkisen velan supistumisesta 83,7 prosenttiin vuoteen 2024 mennessä näyttää yhä heikolta ja riippuu siitä, miten hyvin viranomaisien lupaamat julkisen talouden sopeutustoimet ja kasvua edistävät uudistukset onnistuvat ja riittävätkö ne houkuttelemaan merkittävää rahoitusta avunantajilta ja markkinoilta. **Varannot ovat edelleen IMF:n vakavaraisuusvaatimuksia pienemmät**, ja niihin saattaa kohdistua uutta painetta vuosina 2020 ja 2021, kun Jordanian odotetaan maksavan ulkomaanvelkaa valtion joukkolainoista ja eurobondeista noin 3,1 miljardia Yhdysvaltain dollaria (korot ja pääoma). Tätä taustaa vasten vaikuttaa olevan tarpeen täydentää Jordanian valuuttavarantoja lisää. EU:n makrotaloudellinen lisärahoitusapu voisi olla hyödyllisenä tukena tässä sekä suoraan (rahoituserien maksamisen kautta) että välillisesti (edistämällä yksityisiä pääomavirtoja ja lisäämällä luottamusta paikalliseen valuuttaan).

Yhteenvetona voidaan todeta, että Jordanian talouden elpyminen on edelleen epävarmaa sen merkittävien ulkoisten rahoitustarpeiden vuoksi, ja talouteen liittyy useita haavoittuvuuksia. Tässä tilanteessa IMF:n ja Jordanian kansainvälisten kumppaneiden, myös EU:n, tuen jatkuminen on keskeisen tärkeää.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Jordaniaalle on annettu makrotaloudellista rahoitusapua kahdella eri päätöksellä:

- makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle 11 päivänä joulukuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1351/2013/EU¹
- makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle 14 päivänä joulukuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2371/2016²

Koska kumpikin näistä operaatioista on kokonaisuudessaan toteutettu, tarvitaan uusi päätös, ennen kuin EU voi jatkaa makrotaloudellisen rahoitusavun antamista Jordaniaalle.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Makrotaloudellista rahoitusapua koskeva ehdotus on johdonmukainen suhteessa EU:n sitoumukseen tukea Jordanian taloudellista ja poliittista tilannetta. Ehdotus on johdonmukainen suhteessa makrotaloudellisen rahoitusapuvälineen poikkeukselliseen luonteeseen ja sen käyttöä ohjaaviin periaatteisiin, jotka ovat poliittisten ehtojen täyttyminen, täydentävyys, ehdollisuus ja talouskuri.

Ehdotettu makrotaloudellinen rahoitusapu on sopusoinnussa Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) tavoitteiden kanssa. Se tukee osaltaan talouden vakauteen ja talouskehitykseen

¹ EUVL L 341, 18.12.2013, s. 4–9.

² EUVL L 352, 23.12.2016, s. 18–25.

tähtäviä Euroopan unionin tavoitteita Jordaniassa ja laajemmin talouden sietokyvyn parantamista naapurialueilla Etelä-Euroopassa. Ehdotetulla toimella tuetaan Jordanian viranomaisten pyrkimyksiä luoda vakaa makrotaloudellinen kehys ja toteuttaa kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia. Näin sillä lisätään kaikkien EU:n Jordaniassa toteuttamien toimien lisäarvoa. Sillä myös parannetaan EU:n maalle muissa muodoissa antaman rahoitusavun tuloksellisuutta. Tällaista apua ovat esimerkiksi budjettitukitoimenpiteet ja ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kautta saatavilla olevat avustukset osana nykyistä, vuosien 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä. Ehdotettu makrotaloudellinen rahoitusapu on myös erottamaton osa kansainvälistä tukea Jordanialle, myös vastauksena Syyrian kriisiin. Sillä täydennetään edelleen muiden monen- ja kahdenvälisten avunantajien tarjoamaa apua.

Jordania on EU:n keskeinen kumppani, sillä se on tärkeä vakauden ja uskontojen välisen suvaitsevaisuuden edistäjä Lähi-idässä, mutta myös siksi, että se tarjoaa yhä suojaa 1,3 miljoonalle syyrialaiselle (joista UNHCR on rekisteröinyt 660 330). EU:n ja Jordanian kumppanuus on vahvaa monilla aloilla, ja niiden välillä on ollut assosiaatiosopimus vuodesta 2002 alkaen. Tarkistetun Euroopan naapuruuspolitiikan mukaisesti EU ja Jordania hyväksyivät vuonna 2016 EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteet (joihin sisältyi tuolloin EU:n ja Jordanian kokonaissuunnitelma). Joulukuussa 2018 EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteitä pidennettiin kahdella vuodella kattamaan vuodet 2016–2020.

Kumppanuuden painopisteiden mukainen yhteistyö rakentuu kolmen toisiaan vahvistavan tavoitteen ympärille: i) makrotalouden vakaus sekä kestävä ja tietoperustainen kasvu; ii) demokraattisen hallintotavan, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien lujittaminen; ja iii) alueellinen vakaus ja turvallisuus, terrorismintorjunta mukaan luettuna. Yhteistyötä pyritään lisäämään myös monialaisissa kysymyksissä, joihin kuuluvat muuttoliike ja liikkuvuus sekä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien (kuten nuorten ja naisten) taloudellinen, sosiaalinen ja poliittinen osallisuus.

EU:n ja Jordanian välisiä kauppasuhteita säätelee assosiaatiosopimus. Sopimuksella perustettiin vapaakauppa-alue, joka avasi kaksisuuntaisen tavarakaupan EU:n ja Jordanian välillä. Heinäkuussa 2016 EU ja Jordania sopivat lisäävänsä joustavuutta alkuperäsääntöihin, joita jordanialaiset viejät käyttävät kaupankäynnissään EU:n kanssa. Kumpikin osapuoli tarkasteli ja paranteli aloitetta joulukuussa 2018. EU on Jordanian tärkein kauppakumppani. Sen osuus Jordanian kokonaiskaupan arvosta vuonna 2018 oli 17,1 prosenttia. Jordanian vienti EU:hun oli 300 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja tuonti EU:sta oli 3,6 miljardia euroa (tuonnin arvolla mitattuna).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotuksen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 212 artikla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Koska jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteita, jotka liittyvät Jordanian makrotalouden lyhyen aikavälin vakauden palauttamiseen, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin Euroopan unionin tasolla, ehdotuksessa noudatetaan toissijaisuusperiaatetta. Pääasiallisia syitä tähän ovat kansallisen tason budjettirajoitteet ja tarve avunantajien vahvaan koordinointiin rahoitusavun ja sen vaikutusten maksimoimiseksi.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen makrotalouden lyhyen aikavälin vakauteen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kuten komissio on todennut IMF:n laatimien, laajennettuun rahoitusjärjestelyyn liittyvien arvioiden perusteella, avun määrä kattaa noin 9,7 prosenttia arvioidusta jäljellä olevasta rahoitusvajeesta vuosina 2020 ja 2021. Merkittävää sitoumusta voidaan perustella seuraavilla seikoilla: Jordanian poliittinen merkitys Euroopan naapurialueiden vakaudelle, 1. toukokuuta 2002 voimaan tullessa EU:n ja Jordanian välisessä assosiaatiosopimuksessa esitetty maan poliittinen assosiaatio ja taloudellinen yhdentyminen EU:hun sekä Jordanian edelleen haastava taloudellinen tilanne, joka johtuu erityisesti konflikteista Syyriassa ja Irakissa sekä maassa oleskelevien syyrialaisien suuresta määrästä.

- **Toimintatavan valinta**

Hankerahoitus tai tekninen apu ei soveltuisi makrotaloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tärkein lisäarvo, joka makrotaloudellisesta rahoitusavusta saataisiin verrattuna muihin EU:n välineisiin, olisi se, että sillä voitaisiin helpottaa nopeasti ulkoisen rahoituksen vajetta ja edistää vakaan makrotalouden kehityksen luomista – muun muassa parantamalla maksutaseen kestävyyttä ja talousarvion tilannetta – ja asianmukaisen kehityksen tarjoamista rakenneuudistuksille. Makrotaloudellisella rahoitusavulla helpotetaan makrotalouden ja rakennepolitiikan asianmukaisen kehityksen käyttöönottoa ja tehostetaan mahdollisesti sitä kautta toimia, joita Jordaniassa rahoitetaan EU:n muista, kapea-alaisemmista rahoitusvälineistä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Makrotaloudellista rahoitusapua koskeva komission ehdotus perustuu EU:n naapurialueilla aiemmin toteutettujen operaatioiden jälkiarvioinneista saatuihin kokemuksiin, erityisesti EU:n Jordanialle vuonna 2015 tarjoaman ensimmäisen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen osalta, josta säädettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä 1351/2013/EU³.

Tässä jälkiarvioinnissa⁴ todettiin, että ensimmäinen rahoitusapuohjelma saavutti tavoitteensa. Se oli suunnittelu Jordanian taloudellisten haasteiden mukaisesti, ja se edisti merkittävästi Jordanian ulkoisen rahoitusaseman ja julkisen talouden rahoitusaseman vakauttamista. Ohjelma antoi EU:lle huomattavaa lisäarvoa, sillä se tuki kumppanina olevan naapurimaan makrotaloudellista vakautta ja lievensi pakolaiskriisin vaikutuksia. Se suunniteltiin ja toteutettiin johdonmukaisella tavalla suhteessa muihin EU:n politiikkoihin tai välineisiin. Ohjelmalla oli myös myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia, ja se myötävaikutti merkittävästi julkisen velan kestävyyyteen tarjoamalla erittäin suotuisat rahoitusehdot.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komission yksiköt ovat tätä makrotaloudellista rahoitusapua koskevaa ehdotusta valmistellessaan olleet säännöllisesti yhteydessä Jordanian viranomaisten kanssa edistääkseen Jordanian sitoutumista ohjelmaan. Makrotaloudellinen rahoitusapu on erottamaton osa

³ EUVL L341, 18.12.2013, s. 4.

⁴ Jälkiarviointi saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/ex-post-evaluation-mfa-operations-jordan_en

kansainvälistä tukea Jordanian talouden vakauttamiselle, minkä vuoksi komissio on lisäksi kuullut Jordanian kansainvälisiä kumppaneita, kuten IMF:ää ja Maailmanpankkia, jotka antavat maalle tukea mittavilla rahoitusohjelmilla.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio on tehnyt ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella operatiivisen arvioinnin, jossa tarkasteltiin Jordanian julkisten rahoitusketjujen ja hallinnollisten menettelyiden laatua ja luotettavuutta. Loppukertomus laadittiin syyskuussa 2016. Vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä on tarkoitus tehdä uusi operatiivinen arviointi, jossa otetaan huomioon viimeaikaiset tapahtumat.

- **Vaikutustenarviointi**

EU:n makrotaloudellinen rahoitusapu on poikkeuksellinen hätäavun väline, jolla pyritään ratkomaan vakavia maksutasevaikeuksia kolmansissa maissa. Komission paremman sääntelyn suuntaviivojen (SWD(2015) 111 final) mukaisesti tästä makrotaloudellista rahoitusapua koskevasta ehdotuksesta ei tarvitse tehdä vaikutustenarviointia, sillä tämänkaltaisessa hätätilanteessa on poliittisesti välttämätöntä toimia nopeasti.

Makrotaloudellisella rahoitusavulla helpotetaan Jordanian lyhyen aikavälin rahoitustarpeita. Rahoitusapuun liitetty talouden sopeutus- ja uudistusohjelma, jonka pohjana on Jordanian hallituksen viiden vuoden kasvu- ja uudistuspaketti, auttaa luomaan vakaan makrotalouden kehityksen ja toteuttamaan kunnianhimoisia rakenneuudistuksia, jotka edistävät kasvua ja mahdollisuuksia luoda työpaikkoja. Lisäksi makrotaloudellinen rahoitusapu auttaa edunsaajamaata toteuttamaan tarvittavat talouden sopeutustoimet vähemmän ankarina ja äkkinäisinä verrattuna ilman ulkoista rahoitusapua toteutettaviin toimiin. Tällä tavoin sillä pystytään lieventämään sopeutustoimien sosiaalisia vaikutuksia ja torjumaan Jordaniassa meneillään olevan kriisin haittavaikutuksia. Makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelma tarjoaa pitkäaikaista rahoitusta erittäin edullisin ehdoin ja tukee uudistuksia. Se helpottaa julkisen talouden sopeutustoimia, parantaa Jordanian velkakestävyyttä ja kasvattaa julkisen talouden liikkumavaraa, jota tarvitaan välttämättömien sosiaalimenojen kattamiseksi jatkuvassa taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa paineessa, joka aiheutuu alueen haastavasta tilanteesta. Tähän vaikuttavat osaltaan maassa oleskelevat syyrialaiset, joita Jordanian viranomaisten arvioiden mukaan on noin 1,3 miljoonaa (joista UNHCR oli elokuussa 2019 rekisteröinyt 660 330). Kohdennetun ehdollisuuden kautta makrotaloudellinen rahoitusapu auttaa luomaan edellytykset tasapainoiselle, kestäväälle ja osallistavalle kasvulle sekä asianmukaiselle sosiaaliselle suojelulle.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Suunniteltu rahoitusapu on tarkoitus antaa lainoina, ja se olisi rahoitettava lainanotto- ja lainanmaksuilla, jonka komissio hoitaa EU:n puolesta. Rahoitusavun talousarviokustannukset vastaavat määrää, joka on 9 prosenttia nostettujen lainojen määrästä ja joka maksetaan budjettikohdasta 01 03 06 (Takuurahaston rahoittaminen)⁵ EU:n ulkoista lainanantoa varten tarkoitettuun takuurahastoon.

Kun oletetaan, että ensimmäiset kaksi yhteensä 300 miljoonan euron lainaerää maksetaan vuonna 2020 ja kolmas 200 miljoonan euron erä vuonna 2021, vastaavat määrärahat otetaan

⁵ Seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä käytetään uutta budjettinimikkeistöä, jota ei ole vielä hyväksytty. Takuurahastoon suoritettavat maksut toteutetaan näin ollen budjettikohtaa 01.0306 vastaavasta korvaavasta kohdasta.

takuurahastomekanismin hallinnointisääntöjen mukaisesti vuoden 2022 talousarvioon (27 miljoonaa euroa) ja vuoden 2023 talousarvioon (18 miljoonaa euroa).

Komissio arvioi, että Jordanian hyväksi toteutettavan makrotaloudellisen rahoitusavun talousvaikutukset pystytään kattamaan komission seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessa.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Euroopan unioni myöntää Jordanielle makrotaloudellista rahoitusapua yhteensä enintään 500 miljoonaa euroa keskipitkän ja pitkän ajan lainoina, joilla katetaan Jordanian jäljellä olevia ulkoisia rahoitustarpeita vuosina 2020 ja 2021. Rahoitusapu on tarkoitus maksaa kolmena lainaeränä. Ensimmäinen erä on tarkoitus maksaa kesäkuun 2020 tienoilla. Toinen ja kolmas erä voitaisiin suorittaa vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2021 toisella neljänneksellä edellyttäen, että kumpaankin erään liittyvät politiikkatoimet toteutetaan ajallaan.

Rahoitusapua hallinnoi komissio. Siihen sovelletaan EU:n varainhoitoasetuksen mukaisia petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa koskevia erityissäännöksiä.

Komissio ja Jordanian viranomaiset tekevät yhteisymmärryspöytäkirjan, joka sisältää ehdotettuun makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät rakenneuudistustoimenpiteet ja niiden ajoitukseen ja järjestykseen liittyvät näkökohdat. Lisäksi kuten yleensäkin makrotaloudellisen rahoitusavun yhteydessä, erien maksamisen ehtona on muun muassa se, että IMF:n ohjelman puitteissa tehtävien tarkastelujen tulokset ovat tyydyttäviä ja että Jordania edelleen nostaa IMF:n varoja.

Ehdotus sisältää raukeamislausekkeen. Ehdotettu makrotaloudellinen rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan ensimmäisestä yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.

Komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanosta edeltävänä vuonna. Lisäksi komissio arvioi tuen tavoitteiden saavuttamisen. Tämä tehdään myös jälkiarvioinnissa, jonka komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua tuen saatavuusajan päättymisestä.

Tämän ehdotuksen teksti on yhdenmukainen aiempien, Euroopan parlamentin ja neuvoston viime vuosina hyväksymien makrotaloudellista rahoitusapua koskevien päätösten kanssa.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS**makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jordanian hašemiittisen kuningaskunnan, jäljempänä 'Jordania', ja Euroopan unionin, jäljempänä 'EU', suhteita kehitetään osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa, jäljempänä 'naapuruuspolitiikka'. Jordania allekirjoitti 24 päivänä marraskuuta 1997 unionin kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002. Assosiaatiosopimuksen mukaan unioni ja Jordania perustavat vapaakauppa-alueen asteittain 12 vuoden siirtymäajan kuluessa. Lisäksi vuonna 2007 tuli voimaan sopimus uusista maataloustuotteiden kaupan vapauttamistoimista. Vuonna 2010 EU myönsi Jordaniale pitkälle edistyneen kumppanimaan aseman, jonka myötä yhteistyöalojen määrä kasvaa. Joulukuussa 2009 parafoitu EU:n ja Jordanian pöytäkirja kaupan alan riidanratkaisumekanismista tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011. Kahdenvälistä poliittista vuoropuhelua ja taloudellista yhteistyötä on kehitetty edelleen assosiaatiosopimuksen, EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteiden ja vuosia 2017–2020 koskevan yhdistetyn tukikehyksen puitteissa.
- (2) Jordania on vuodesta 2011 alkaen toteuttanut lukuisia poliittisia uudistuksia parlamentaarisen demokratian ja oikeusvaltion lujittamiseksi. Maahan on perustettu perustuslakituomioistuin ja riippumaton vaalilautakunta, ja parlamentin käsittelyssä on joitakin merkittäviä lakeja, kuten vaalilaki, puoluelaki, laki hallinnon hajauttamisesta ja kuntalaki. On hyväksytty oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja naisten oikeuksia koskevia lainsäädännöllisiä parannuksia.
- (3) Jordanian talous on kärsinyt suuresti pitkittyneistä konflikteista varsinkin naapurimaissa Irakissa ja Syyriassa. Alueelliset levottomuudet ovat vähentäneet voimakkaasti ulkomaisia tuloja ja rasittaneet julkista taloutta. Matkailu ja suorat ulkomaiset sijoitukset ovat vähentyneet, ja monet kauppareitit ovat pysyneet pitkiä aikoja poikki. Maakaasutoimitukset Egyptistä olivat keskeytyneinä useita vuosia, minkä vuoksi energiaa oli hankittava muista lähteistä korkeampaan hintaan. Myös syyrialaispakolaisten suuri määrä on vaikuttanut Jordanian talouteen lisäämällä julkisen talouden rahoitusasemaan, julkisiin palveluihin ja infrastruktuuriin kohdistuvaa painetta.

- (4) Jordanian viranomaiset ja IMF sopivat elokuussa 2016 toisesta talouden sopeutusohjelmasta. Ohjelmaa tuetaan kolmivuotisella 723 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisella laajennetulla rahoitusjärjestelyllä, joka on jatkoa vuosien 2012–2015 kolmivuotiselle 2 miljardin Yhdysvaltain dollarin valmiusluottojärjestelylle. Laajennettua rahoitusjärjestelyä jatkettiin toukokuussa 2019 maaliskuuhun 2020.
- (5) Joulukuussa 2016 unioni hyväksyi⁶ toisen lainojen muodossa myönnetyn 200 miljoonan euron suuruisen makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelman vastauksena Jordanian maaliskuussa 2016 esittämään pyyntöön, kun ensimmäinen, 180 miljoonan euron makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelma oli toteutettu vuonna 2015. Toinen rahoitusohjelma oli jatkoa Lontoossa 4 päivänä helmikuuta 2016 pidetyssä Supporting Syria and the Region -konferenssissa annetulle sitoumukselle, jossa unioni lupasi 2,39 miljardia euroa rahoitustukea pakolaiskriisin eniten koettelemille maille, joihin myös Jordania kuuluu, vuosina 2016 ja 2017. Yhteisymmärryspöytäkirja, jossa määriteltiin toisen makrotaloudellisen rahoitusapuun liittyvät politiikkaehdot, tuli voimaan 19 päivänä syyskuuta 2017. Toisen makrotaloudellisen rahoitusavun ensimmäinen erä maksettiin 17 päivänä lokakuuta 2017 ja toinen erä 21 päivänä kesäkuuta 2019 sen jälkeen, kun sovitut politiikkatoimet oli pantu täytäntöön.
- (6) Lainsäädäntövallan käyttäjien joulukuussa 2016 hyväksymään päätökseen toisesta makrotaloudellisesta rahoitusavusta sisältyy Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma, jossa komissio ottaa huomioon Jordanian julkisen talouden haasteet ja poikkeukselliset olosuhteet, jotka aiheutuvat siitä, että Jordania on ottanut vastaan suuren määrän syyrialaisia (Jordanian viranomaisten mukaan 1,3 miljoonaa), ja sitoutuu tarvittaessa toimittamaan uuden ehdotuksen Jordanielles annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun jatkamiseksi ja lisäämiseksi, kun toinen rahoitusapupaketti on saatettu päätökseen menestyksellisesti ja edellyttäen, että tämäntyyppisen avun antamiseen vaadittavat tavanomaiset ennakoedellytykset, mukaan lukien komission tekemä päivitetty arvio Jordanian ulkoisista rahoitustarpeista, täyttyvät.
- (7) Pitkittynyt alueellinen epävakaus, altistuminen öljyn hinnan vaihteluille ja yleinen kehittyvien markkinoiden lainakustannusten nousu haittasivat edelleen Jordanian taloutta vuosina 2017–2019. Sen seurauksena talouskasvu hidastui jälleen, työttömyys lisääntyi merkittävästi, veronkeruu heikentyi ja uusia julkisen talouden sekä ulkoisen rahoituksen tarpeita ilmaantui.
- (8) Näissä haastavissa oloissa unioni ja kansainvälinen yhteisö ilmaisivat jälleen sitoumuksensa tukea Jordaniaa useissa myöhemmissä yhteyksissä, erityisesti huhtikuussa 2017 Brysselissä järjestetyssä Supporting the Future of Syria -konferenssissa, EU:n ja Jordanian assosiaationeuvostossa heinäkuussa 2017 ja Brysselissä järjestetyssä toisessa Supporting the Future of Syria -konferenssissa huhtikuussa 2018. Helmikuussa 2019 järjestetyssä London Initiative -konferenssissa ja maaliskuussa 2019 Brysselissä järjestetyssä kolmannessa konferenssissa kansainvälinen ja alueellinen avunantajayhteisö, mukaan lukien EU, vahvisti jälleen aikomuksensa tukea Jordanian pyrkimyksiä pitää makrotalous vakaana ja parantaa kasvunäkymiä.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2016/2371, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hasemiittiselle kuningaskunnalle (EUVL L 352, 23.12.2016, s. 18–25).

- (9) Syyrian kriisin puhjettua vuonna 2011 unioni on myöntänyt Jordanielle yli 2,1 miljardia euroa eri välineiden kautta (mukaan luettuna 380 miljoonaa euroa edellä mainittujen kahden makrotaloudellisen avun ohjelman puitteissa), jotta maata voidaan auttaa säilyttämään talouden vakaus, edistämään poliittisia ja taloudellisia uudistuksia ja vastaamaan niihin liittyviin humanitaarisiin sekä kehitys- ja turvallisuustarpeisiin. Lisäksi Euroopan investointipankki on osoittanut Jordanielle noin 486 miljoonan euron suuruiset hankelainat.
- (10) Edelleen vaikean taloustilanteen ja heikkojen talousnäkökymien jatkuessa Jordania pyysi heinäkuussa 2019 EU:lta lisää makrotaloudellista rahoitusapua.
- (11) IMF:n ohjelman toinen tarkastelu saatiin onnistuneesti päätökseen 6 päivänä toukokuuta 2019, minkä jälkeen IMF ja Jordania aloittivat keskustelut IMF:n jatko-ohjelmasta maaliskuun 2020 jälkeen, jolloin laajennetun rahoitusjärjestelyn odotetaan päättyvän.
- (12) Koska Jordania kuuluu naapuruuspolitiikan piiriin, sille olisi voitava myöntää EU:n makrotaloudellista apua.
- (13) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun olisi oltava poikkeuksellinen rahoitusväline, jolla myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea avunsaajan välittömiin ulkoisen rahoituksen tarpeisiin. Sillä olisi tuettava sellaisen politiikkaohjelman täytäntöönpanoa, joka sisältää tiukkoja ja välittömiä sopeutus- ja rakenneuudistustoimia maksutasetilanteen parantamiseksi lyhyellä aikavälillä.
- (14) Jordanian maksutaseessa on IMF:n ja muiden monenvälisten laitosten käyttöön asettamien varojen jälkeen edelleen rahoitusvaje, joten Jordanielle annettavaa unionin makrotaloudellista rahoitusapua pidetään tämänhetkisissä poikkeusolosuhteissa yhdessä IMF:n ohjelman kanssa asianmukaisena vastauksena Jordanian unionille esittämään pyyntöön saada tukea taloutensa vakauttamiseen. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla tuettaisiin Jordanian talouden vakauttamista ja rakenneuudistusohjelmaa täydentämällä IMF:n rahoitusjärjestelyllä käyttöön asetettuja resursseja.
- (15) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava kestävän ulkoisen rahoitusaseman palauttamista Jordaniaan ja siten tuettava sen taloudellista ja sosiaalista kehitystä.
- (16) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrän määrittämisessä käytetään perustana Jordanian jäljellä olevien ulkoisten rahoitustarpeiden määrän kokonaisvaltaista arviointia ja otetaan huomioon maan kyky huolehtia rahoituksestaan omin varoin ja erityisesti sen valuuttavaranto. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi täydennettävä IMF:n ja Maailmanpankin ohjelmia ja rahoitusta. Määritettäessä rahoitusavun määrää otetaan myös huomioon kahden- ja monenvälisiltä avunantajilta odotetut rahoitusosuudet ja tarve varmistaa oikeudenmukainen taakanjako unionin ja muiden avunantajien välillä sekä unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden aiempi käyttäminen Jordaniassa ja unionin yleisen osallistumisen tuottama lisäarvo.
- (17) Komission olisi varmistettava, että unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on oikeudellisesti ja sisällöltään ulkoisen toiminnan keskeisten periaatteiden sekä ulkoisen toiminnan eri alojen ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen tavoitteiden ja niiden yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden mukaista.
- (18) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava unionin Jordanian-suhteissa soveltamaa ulkoista politiikkaa. Komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi työskenneltävä tiiviisti yhdessä koko makrotaloudellisen

rahoitusapuoperaation keston ajan unionin ulkopolitiikan yhteensovittamiseksi ja sen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

- (19) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava Jordanian sitoutumista arvoihin, jotka ovat yhteisiä unionin kanssa, mukaan lukien demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kestävä kehitys ja köyhyyden vähentäminen, sekä sen sitoutumista avoimen, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan periaatteisiin.
- (20) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun edellytyksenä olisi oltava se, että Jordania noudattaa tuloksellisia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Lisäksi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erityistavoitteina olisi oltava julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden lisääminen Jordaniassa ja sellaisten rakenneuudistusten edistäminen, joilla pyritään tukemaan kestävää ja osallistavaa kasvua, työpaikkojen luomista ja julkisen talouden vakauttamista. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi säännöllisesti seurattava sekä ennakoedellytysten täyttymistä että näiden tavoitteiden saavuttamista.
- (21) Jotta unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät unionin taloudelliset edut voidaan suojata tehokkaasti, Jordanian olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden rahoitusapuun mahdollisesti liittyvien sääntöjenvastaisuuksien estämiseen ja torjumiseen. Lisäksi olisi säädettävä, että komissio huolehtii tarkastuksista ja tilintarkastustuomioistuin tilintarkastuksista.
- (22) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston valtuuksia budjettivallan käyttäjinä.
- (23) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun edellyttämien määrärahojen määrien olisi vastattava monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettuja talousarviomäärärahoja.
- (24) Komission olisi hallinnoitava unionin makrotaloudellista rahoitusapua. Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat seurata tämän päätöksen täytäntöönpanoa, komission olisi annettava niille säännöllisesti tietoja rahoitusavun täytäntöönpanosta ja toimitettava niille asiaan liittyvät asiakirjat.
- (25) Jotta voidaan varmistaa tämän päätöksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁷ mukaisesti.
- (26) Unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun olisi sovellettava talouspoliittisia ehtoja, jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä tehokkuussyistä komissio olisi valtuutettava neuvottelemaan tällaisista ehdoista Jordanian viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan komitean valvonnassa asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Kyseisen asetuksen mukaan neuvoo-antavaa menettelyä olisi sovellettava pääsääntöisesti kaikkiin muihin kuin asetuksessa säädettyihin tapauksiin. Kun otetaan huomioon yli 90 miljoonan euron suuruisen rahoitusavun mahdollisesti huomattava vaikutus, on asianmukaista käyttää tarkastelumenettelyä kyseisen raja-arvon ylittävien toimien osalta. Kun otetaan huomioon unionin Jordanielle myöntämän

⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

makrotaloudellisen rahoitusavun määrä, yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen ja rahoitusavun mahdolliseen vähentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. EU myöntää Jordanielle enintään 500 miljoonaa euroa makrotaloudellista rahoitusapua, jäljempänä 'unionin makrotaloudellinen rahoitusapu', tukeakseen maan talouden vakauttamista ja sen huomattavaa uudistusohjelmaa. Rahoitusavulla katetaan osa IMF:n ohjelmassa määritetyistä Jordanian maksutasetarpeista.
2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu myönnetään Jordanielle kokonaisuudessaan lainoina. Komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta ja lainata ne edelleen Jordanielle. Lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika on enintään 15 vuotta.
3. Komissio hallinnoi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamista tavalla, joka on IMF:n ja Jordanian välisten sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen sekä EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimuksessa vahvistettujen talousuudistusten keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden mukainen.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tietoja unionin makrotaloudellisen rahoitusavun kehityksestä, sen maksaminen mukaan luettuna, ja toimittaa asiaan liittyvät asiakirjat näille toimielimille hyvissä ajoin.
4. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.
5. Jos Jordanian rahoitustarpeet vähenevät alkuperäisiin ennusteisiin nähden olennaisesti unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksukaudella, komissio vähentää avun määrää tai keskeyttää tai peruuttaa avun 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun edellytyksenä on se, että Jordania noudattaa tuloksellisia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.
2. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat tämän edellytyksen täyttymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun koko elinkaaren ajan.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU⁸ mukaisesti.

⁸ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

3 artikla

1. Komissio sopii 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen Jordanian viranomaisten kanssa unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liitettävistä selkeästi määritellyistä talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevista ehdoista, joissa keskitytään rakenneuudistuksiin ja vakaaseen julkiseen talouteen; nämä ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä 'yhteisymmärryspöytäkirja', johon sisältyy mainittujen ehtojen täyttämisen aikataulu. Yhteisymmärryspöytäkirjassa esitettyjen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen on oltava yhdenmukaisia 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen kanssa, mukaan lukien Jordanian IMF:n tuella toteuttamat makrotalouden sopeutusohjelmat ja rakenneuudistusohjelmat.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla ehdoilla pyritään erityisesti parantamaan Jordanian julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta muun muassa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun käytön osalta. Poliittikkatoimenpiteitä suunniteltaessa on otettava asianmukaisesti huomioon myös edistymisen markkinoiden vastavuoroisessa avaamisessa, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan kehitys ja muut unionin ulkopoliittikan painopisteet. Komissio seuraa säännöllisesti, miten näiden tavoitteiden saavuttamisessa edistytään.
3. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistetaan komission ja Jordanian viranomaisten välisessä lainasopimuksessa.
4. Komissio tarkistaa säännöllisin väliajoin, että 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut edellytykset täyttyvät edelleen, mukaan lukien sen, onko Jordanian talouspolitiikka unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tavoitteiden mukaista. Tätä varten komissio sovittaa toimintansa tiiviisti yhteen IMF:n ja Maailmanpankin sekä tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

4 artikla

1. Komissio asettaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saataville kolmessa lainaerässä edellyttäen, että 3 kohdassa tarkoitettut edellytykset täyttyvät. Kunkin erän suuruus vahvistetaan 3 artiklassa tarkoitettussa yhteisymmärryspöytäkirjassa.
2. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrät rahoitetaan tarvittaessa neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009⁹ mukaisesti.
3. Komissio tekee päätöksen erien maksamisesta sen perusteella, täyttyvätkö kaikki seuraavat edellytykset:
 - (a) 2 artiklassa säädetty edellytys;
 - (b) jatkuva tyydyttävä edistymisen sellaisen toimenpideohjelman täytäntöönpanossa, joka sisältää IMF:n muulla kuin ennalta varautuvalla luottojärjestelyllä tukemia tiukkoja sopeutus- ja rakenneuudistustoimia; ja
 - (c) yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen noudattaminen tyydyttävällä tavalla.

⁹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 480/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 10).

Toinen erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta. Kolmas erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua toisen erän maksamisesta.

4. Jos 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut edellytykset eivät täyty, komissio keskeyttää tilapäisesti tai peruuttaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamisen. Tällaisissa tapauksissa se ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt.
5. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan Jordanian keskuspankille. Ellei yhteisymmärryspöytäkirjassa toisin sovita ja edellyttäen, että siinä vahvistetaan jäljellä oleva julkisen talouden rahoitustarve, unionin varat voidaan siirtää Jordanian valtiovarainministeriölle, joka on lopullinen avunsaaja.

5 artikla

1. Unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät lainanotto- ja lainanantotoimet suoritetaan euromääräisinä ja käyttäen samaa arvopäivää, niistä ei saa aiheutua unionille tilannetta, jossa anto- ja ottolainauksen maturiteetit poikkeavat toisistaan, eikä unionia saa asettaa alttiiksi valuuttakurssi- tai korkoriskeille tai muille kaupallisille riskeille.
2. Olosuhteiden salliessa ja Jordanian pyynnöstä komissio voi toteuttaa tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että lainaehtoihin sisältyy aikaistettua takaisinmaksua koskeva lauseke ja että vastaava lauseke sisältyy myös lainanottotoimien ehtoihin.
3. Jos olosuhteet sallivat lainan korkokannan parantamisen ja jos Jordania sitä pyytää, komissio voi päättää jälleenrahoittaa kaikki alkuperäiset lainansa tai osan niistä tai se voi järjestellä rahoitusehdot uudelleen. Jälleenrahoitus- tai uudelleenjärjestelytoimet on toteutettava 1 ja 4 kohdan mukaisesti, eivätkä ne saa pidentää kyseisten lainojen maturiteettia tai kasvattaa jälleenrahoituksen tai uudelleenjärjestelyn ajankohtana jäljellä olevan pääoman määrää.
4. Jordanian on maksettava kaikki kulut, joita unionille aiheutuu tämän päätöksen mukaisista lainanotto- ja lainanantotoimista.
5. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimien etenemisestä.

6 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046¹⁰.
2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu pannaan täytäntöön suoran hallinnoinnin avulla.
3. Edellä olevan 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun lainasopimukseen on sisällytettävä määräykset, joilla

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 26.10.2012, s. 1).

- (a) varmistetaan, että Jordania tarkistaa säännöllisesti, että unionin yleisestä talousarviosta myönnettyä rahoitusta on käytetty oikein, toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet väärinkäytösten ja petosten estämiseksi ja tarpeen mukaan ryhtyy oikeudellisiin toimiin periäkseen takaisin mahdolliset tämän päätöksen nojalla myönnetty varat, jotka on käytetty väärin;
 - (b) varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen ja varsinkin määrätään erityistoimenpiteistä unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun kohdistuvien petosten, korruption ja muiden sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ja torjumiseksi neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95¹¹, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96¹² ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹³ mukaisesti; Tätä varten Euroopan petostentorjuntavirastolle on nimenomaisesti annettava valtuudet suorittaa tutkimuksia, mukaan lukien erityisesti paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, joihin sisältyy digitaalinen rikostutkinta ja haastatteluja;
 - (c) annetaan komissiolle (Euroopan petostentorjuntavirastolle), tai sen edustajille nimenomaiset valtuudet suorittaa tarkastuksia, paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset mukaan lukien;
 - (d) annetaan komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle nimenomaiset valtuudet tehdä tarkastuksia unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saatavuusaikana ja sen jälkeen, mukaan lukien asiakirjoihin ja tarkastuskäynteihin perustuvat tarkastukset, kuten operatiiviset arvioinnit;
 - (e) varmistetaan, että unionilla on oikeus lainan aikaistettuun takaisinmaksuun, jos on osoitettu, että Jordania on unionin makrotaloudellisen rahoitusavun hallinnoinnissa sekaantunut petokseen tai lahjontaan tai mihin tahansa muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan.
 - (f) varmistetaan, että Jordania maksaa kaikki unionille aiheutuvat rahoitusapuun liittyvät kustannukset.
4. Ennen unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanoa komissio selvittää operatiivisen arvioinnin avulla, ovatko rahoitusavun kannalta merkitykselliset Jordanian rahoitusjärjestelyt, hallintomenettelyt sekä sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit moitteettomia.

7 artikla

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

¹¹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

8 artikla

1. Komissio antaa vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanosta edellisen vuoden aikana, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien. Kertomuksessa on
 - (a) tarkasteltava edistymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa;
 - (b) arvioitava Jordanian taloudellista tilannetta ja näkymiä sekä edistymistä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkatoimenpiteiden toteuttamisessa;
 - (c) osoitettava yhteys yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen talouspoliittisten ehtojen, Jordaniassa meneillään olevan talous- ja finanssipoliittisen kehityksen sekä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erien maksamista koskevien komission päätösten välillä.
2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun saatavuusajan päättymisestä jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin rahoitusapu on myötävaikuttanut sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

9 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puheenjohtaja

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tuloksellisuusindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehysten kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toiminnan päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle myönnettävä makrotaloudellinen rahoitusapu

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Talous- ja rahoitusasiat

Toiminto: Kansainväliset talous- ja rahoitusasiat

1.3. Ehdotus/aloite liittyy uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

”Uutta pontta työllisyyteen, kasvuun ja investointeihin: Hyvinvoinnin edistäminen EU:n rajojen ulkopuolella”

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

”Hyvinvoinnin edistäminen EU:n rajojen ulkopuolella”

Talouden ja rahoituksen pääosasto (PO ECFIN) osallistuu seuraaviin toimiin:

- (a) vakaan makrotalouden ja kasvua edistävien uudistusten tukeminen EU:n ulkopuolella muun muassa käymällä tärkeimpien kumppaneiden kanssa säännöllistä vuoropuhelua taloudesta ja myöntämällä makrotaloudellista rahoitusapua; sekä
- (b) laajentumisprosessin, EU:n naapuruuspolitiikan täytäntöönpanon ja EU:n painopistealojen tukeminen muissa kolmansissa maissa laatimalla taloudellisia analyyseja ja politiikkatoimien arviointeja sekä antamalla neuvoja.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Ehdotettu apu Jordanielalle muodostuu EU:n myöntämästä enintään 500 miljoonan euron lainasta, jolla pyritään parantamaan maksutasetilanteen kestävyyttä. Rahoitusavulla, joka maksetaan kolmessa erässä, autetaan maata selviämään nykyisestä vaikeasta talous- ja maksutasetilanteestaan. Rahoitusavulla tuetaan myös rakenneuudistuksia, joilla pyritään vauhdittamaan kestävää talouskasvua ja parantamaan julkista varainhoitoa. Lisäksi makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelma tarjoaa pitkäaikaista rahoitusta erittäin edullisin ehdoin. Se myös parantaa Jordanian velkakestävyyttä ja auttaa maata kattamaan välttämättömiä sosiaalimenoja jatkuvassa taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa paineessa, joka aiheutuu alueen haastavasta tilanteesta, kuten suuresta määrästä syyrialaisia, joita Jordanian viranomaisten arvioiden mukaan oleskelee maassa noin 1,3 miljoonaa (joista UNHCR oli elokuussa 2019 rekisteröinyt 660 330). Makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmassa korostetaan EU:n solidaarisuutta ja luottamusta Jordaniaan sekä Jordanian geopoliittista merkitystä EU:lle Syyrian kriisissä.

1.4.4. Tuloksellisuusindikaattorit

Viranomaisten edellytetään ilmoittavan säännöllisesti komission yksiköille tiedot taloudellisista indikaattoreista ja esittävän kattavan raportin sovittujen poliittisten ehtojen noudattamisesta aina ennen kunkin erän maksamista.

Komission yksiköt jatkavat julkisen varainhoidon seurantaan sen jälkeen kun on suoritettu rahoitusketjujen ja hallintomenettelyjen operatiivinen arviointi. Tämä on tarkoitus toteuttaa Jordaniassa vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Myös EU:n edustusto Jordaniassa raportoi säännöllisesti rahoitusavun seurannan kannalta olennaisista asioista. Komission yksiköt ovat tiiviissä yhteydessä IMF:ään ja Maailmanpankkiin hyötyäkseen näkemyksistä, joita niillä on Jordaniassa parhaillaan toteuttamistaan toimista.

Ehdotetussa päätöksessä säädetään neuvostolle ja Euroopan parlamentille vuosittain annettavasta kertomuksesta, joka sisältää arvion tämän rahoitusapuoperaation täytäntöönpanosta. Riippumaton jälkiarviointi laaditaan kahden vuoden kuluessa toteutusjakson päättymisestä.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Rahoitusavun maksamisen ehtona on, että Jordania täyttää poliittisen ennakkoehdon ja edistyy tyydyttävästi IMF:n kanssa sopimansa rahoitusjärjestelyn toteutuksessa. Lisäksi komissio sopii Jordanian viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa luetelluista toimintapoliittisista erityisehdoista.

Rahoitusapu on tarkoitus maksaa kolmena lainaeränä. Ensimmäinen erä on tarkoitus maksaa kesäkuun 2020 tienoilla. Toinen ja kolmas erä voitaisiin suorittaa vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2021 toisella neljänneksellä edellyttäen, että kumpaankin erään liittyvät politiikkatoimet toteutetaan ajallaan.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Ehdotettu Jordaniellemä myönnettävä makrotaloudellinen rahoitusapu osoittaa maan strategisen merkityksen EU:lle. Se on myös sopusoinnussa Euroopan naapuruuspolitiikan tavoitteiden kanssa. Makrotaloudellinen rahoitusapu on toimenpiteisiin perustuva väline, jolla pyritään lieventämään lyhyen ja keskipitkän aikavälin ulkoisia rahoitustarpeita. Osana EU:n yleistä tukipakettia se tukee osaltaan talouden vakauteen ja talouskehitykseen tähtääviä unionin tavoitteita Jordaniassa ja laajemmin talouden sietokyvyn parantamista naapurialueilla Etelä-Euroopassa.

Makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmassa korostetaan EU:n solidaarisuutta ja luottamusta Jordaniaan sekä Jordanian geopolitiikkaa merkitystä EU:lle Syyrian kriisissä. Tämä on johdonmukaista niiden sitoumusten kanssa, joita EU on tehnyt Jordanian suhteen useaan otteeseen viime vuosina, esimerkiksi London Initiative -konferenssissa helmikuussa 2019 ja Brysselissä järjestetyssä kolmannessa konferenssissa maaliskuussa 2019.

Ehdotetulla toimella tuetaan Jordanian viranomaisten pyrkimyksiä luoda vakaa makrotaloudellinen kehys ja toteuttaa kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia.

Näin sillä lisätään kaikkien EU:n Jordaniassa toteuttamien toimien lisäarvoa ja parannetaan EU:n maalle muissa muodoissa antaman rahoitusavun tuloksellisuutta. Tätä tukea ovat esimerkiksi budjettitukitoimenpiteet ja ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kautta saatavilla olevat avustukset osana nykyistä, vuosien 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä.

Makrotaloudellisen rahoitusavun taloudellisten vaikutusten lisäksi ehdotetulla ohjelmalla vahvistetaan hallituksen sitoutumista uudistuksiin ja edistetään sen pyrkimystä tiiviimpiin suhteisiin EU:n kanssa, mikä todetaan toukokuussa 2002 voimaan tulleessa assosiaatiosopimuksessa ja vuodesta 2016 asti voimassa olleista EU-kumppanuuden painopisteistä. Näihin tavoitteisiin päästään muun muassa siten, että rahoitusavun maksamiselle asetetaan asianmukaiset ehdot. Laajemmin tarkastellen ohjelma osoittaa alueen muille maille, että EU on valmis tukemaan maita, jotka ovat ryhtyneet selkeästi toteuttamaan taloudellisia uudistuksia.

Ehdotettu makrotaloudellinen rahoitusapu on myös erottamaton osa kansainvälistä tukea Jordanielle. Sillä täydennetään edelleen muiden monen- ja kahdenvälisten avunantajien tarjoamaa apua. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu parantaa kansainvälisen avunantajayhteisön sopiman rahoitustuen kokonaistehokkuutta täydentämällä kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden avunantajien myöntämiä resursseja. Lisäksi makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelma tarjoaa pitkäaikaista rahoitusta erittäin edullisin ehdoin, yleensä edullisemmin kuin muut monen- tai kahdenväliset rahoittajat. Se parantaa Jordanian velkakestävyyttä ja auttaa maata kattamaan välttämättömiä sosiaalimenoja jatkuvassa taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa paineessa, joka aiheutuu alueen haastavasta tilanteesta. Makrotaloudellisen rahoitusavun ehdot auttavat myös edistämään maksutaseen kestävyyttä ja talousarvion tilannetta, lisäämään kasvupotentiaalia, edistämään integroitumista ja sääntelyn lähentymistä EU:hun sekä lujittamaan julkisen talouden hoitoa.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Makrotaloudellisista rahoitusapuoperaatioista on laadittu vuodesta 2004 yhteensä 18 jälkiarviointia. Arviointien mukaan makrotaloudellinen rahoitusapu edistää osaltaan – vaikkakin toisinaan vaatimattomasti ja epäsuorasti – ulkoisen kestävyyyden kohentumista, makrotalouden vakautta ja rakenneuudistusten toteuttamista avunsaajamaassa. Useimmissa tapauksissa makrotaloudellinen rahoitusapu vaikutti myönteisesti avunsaajamaan maksutaseeseen ja auttoi lieventämään budjettirajoitteita. Makrotaloudellisen rahoitusavun ansiosta talouskasvu oli myös hieman nopeampaa.

Riippumattomassa arvioinnissa tarkasteltiin vuonna 2017 yhden Jordaniassa aiemmin toteutetun makrotaloudellisen rahoitusavun operaation (ensimmäinen makrotaloudellinen rahoitusapu, jonka puitteissa maksettiin yhteensä 180 miljoonaa euroa vuonna 2015) tuomaa lisäarvoa ja operaatioiden vaikutusta, suunnittelua ja toteutusta. Arvioinnin mukaan operaatio oli merkityksellinen ja vaikuttava, ja se oli toteutettu tehokkaasti. Arvioinnin keskeisten päätelmien mukaan makrotaloudellinen rahoitusapu vaikutti myönteisesti Jordanian talouteen, sillä se auttoi maata vakauttamaan ulkoista rahoitusasemaansa ja edisti uudistuspyrkimyksiä. Erittäin edullisten rahoitusehtojen ansiosta makrotaloudellinen rahoitusapu edisti myös Jordan velansietokykyä ja mahdollisti asteittaisemman julkisen talouden vakauttamisen, jolla olisi muuten ollut huomattavia yhteiskunnallisia haittavaikutuksia (esimerkiksi lisäleikkauksia julkisiin menoihin).

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Makrotaloudellisen rahoitusavun vuosittaista lainanantokapasiteettia lisättiin 2 000 miljoonaan euroon osana vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen väliarviointia. Määrä riittää kattamaan tämän rahoitustoimen sekä muut parhaillaan toteutettavat makrotaloudelliset rahoitusaputoimet.

Mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin EU:n välineisiin:

EU on Jordanian suurimpia avunantajia ja tukee maan taloudellisia, rakenteellisia ja institutionaalisia uudistuksia sekä kansalaisyhteiskuntaa. Makrotaloudellinen rahoitusapu täydentää muita EU:n ulkoisia toimia tai välineitä, joilla tuetaan Jordaniaa. Makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät toimenpiteet kattavat tietyt säännökset, jotka liittyvät assosiaatiosopimukseen ja EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteisiin. Se on myös linjassa yhdistetyn tukikehyksen kanssa, jossa määritellään kahdenvälisen tuen painopisteet vuosien 2014–2020 Euroopan naapuruusvälineen puitteissa.

Tärkein lisäarvo, joka makrotaloudellisesta rahoitusavusta saadaan verrattuna EU:n muihin välineisiin, on se, että sillä autetaan luomaan vakaa makrotaloudellinen kehitys – muun muassa parantamalla maksutaseen kestävyyttä ja julkisen talouden tilannetta – ja asianmukainen kehitys rakenneuudistusten edistämiseksi. Makrotaloudellinen rahoitusapu ei tarjoa säännöllistä rahoitustukea, ja sen maksaminen lopetetaan heti, kun maan ulkoisen rahoitusaseman kestävyys on saatu palautettua.

Makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tarkoitus myös täydentää kansainvälisen yhteisön suunnitteleimia toimia, erityisesti IMF:n ja Maailmanpankin tukemia sopeutus- ja uudistusohjelmia.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Tämä lainarahoitusta hyödyntävä makrotaloudellinen rahoitusapu lisää EU:n talousarvion vaikuttavuutta vipuvaikutuksen kautta ja tarjoaa kustannustehokkaimman vaihtoehdon.

Komissiolla on valtuudet lainata pääomamarkkinoilta varoja EU:n takausta käyttäen sekä Euroopan unionin että Euratomin puolesta. Tavoitteena on hankkia varoja markkinoilta parhaalla mahdollisella korkotasolla EU:n/Euratomin parhaan luottoluokituksen (AAA-luokitus luokituslaitoksilta Fitch, Moody's ja DBRS, AA-luokitus luokituslaitokselta S&P, kaikissa vakaat näkymät) ansiosta ja sen jälkeen lainata ne edelleen tukikelpoisille lainanottajille Euroopan rahoituksen vakautusmekanismin, maksutaselainojen, makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratom-lainojen lainanannon puitteissa. Varainhankinta ja lainananto toteutetaan back-to-back-järjestelyllä, jolla voidaan varmistaa, ettei EU:n talousarvioon kohdistu korko- eikä valuuttakurssiriskiä. Tavoite varojen saamisesta lainanoton ja lainanannon kannalta parhailla mahdollisilla koroilla on saavutettu, sillä korot ovat yhtenevät vastaavien laitosten (Euroopan investointipankki, Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi ja Euroopan vakausmekanismi) kanssa, minkä tilintarkastustuomioistuin vahvisti vuonna 2016.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

- Toiminta alkaa yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulosta ja kestää 2,5 vuotta, kuten päätösehdotuksen 1 artiklan 4 kohdassa todetaan.
- Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna 2020 ja päättyvät vuonna 2023 maksusitoumusmäärärahojen osalta ja alkavat vuonna 2020 ja päättyvät vuonna 2023 maksumäärärahojen osalta.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)¹⁴

☐ **Komission suora hallinnointi**

- ☐ komission yksiköt, myös unionin edustustoissa oleva henkilöstö

¹⁴

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINTATOIMENPITEET

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Rahoitusapu on luonteeltaan makrotaloudellista, ja se on rakenteeltaan yhdenmukainen IMF:n tukeman talousohjelman kanssa. Komission yksiköt seuraavat toimenpidettä IMF:n järjestelyn ja Jordanian viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittavien uudistustoimenpiteiden toteuttamisen edistymisen perusteella (ks. myös 1.4.4 kohta) tiheydellä, joka vastaa erien määrää.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Tämän päätöksen nojalla rahoitettavat toimet pannaan täytäntöön komission päätoimipaikan suoraan hallinnoimina ja unionin edustustojen tuella.

Makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen suorittamisen ehtona on tarkasteluista suoriutuminen, ja se on sidottu kuhunkin toimeen liittyvien ehtojen täyttämiseen. Komissio seuraa tarkasti ehtojen täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä unionin edustustojen kanssa.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Todetut riskit

Ehdotettuun makrotaloudelliseen rahoitusapuun sisältyy varojen käyttöön ja toimintapolitiikkaan liittyviä ja poliittisia riskejä.

On olemassa riski, että makrotaloudellista rahoitusapua voitaisiin käyttää petostarkoituksiin. Koska makrotaloudellista rahoitusapua ei ole kohdennettu Jordanian tiettyihin menoihin (toisin kuin esimerkiksi hankkeiden rahoittaminen), kyseinen riski liittyy sellaisiin seikkoihin kuin Jordanian keskuspankin ja valtiovarainministeriön hallintojärjestelmien yleinen laatu, hallinnolliset menettelyt, valvonta- ja seurantatoiminnot, tietotekniikkajärjestelmien turvallisuus sekä riittävät sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen valmiudet.

Toinen riski liittyy siihen mahdollisuuteen, että Jordania ei täytä ehdotetuista makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista johtuvia maksuvelvoitteitaan, jotka sillä on EU:ta kohtaan (maksukyvyttömyys- tai luottoriski). Näin voisi käydä, jos esimerkiksi maan maksutase tai julkisen talouden rahoitusasema heikkenee huomattavasti nykyisestä.

Toinen keskeinen operaatioon liittyvä riski johtuu alueen geopoliittisesta tilanteesta, erityisesti Syyrian konfliktista, joka on merkittävästi vähentänyt yksityisiä pääomavirtoja ja haitannut kauppaa naapurimaiden (kuten Syyrian ja Irakin) kanssa. Alueen geopoliittisen tilanteen heikentymisellä voi olla kielteinen vaikutus Jordanian makrotalouden vakauteen ja sitä kautta IMF:n ohjelman toteuttamiseen ja ehdotetun makrotaloudellisen rahoitusavun suorittamiseen ja/tai takaisinmaksuun. On myös syytä huomata, että Jordania on edelleen altis mahdollisille öljysokeille, koska se on vahvasti riippuvainen tuontiöljystä energianlähteenä. Koska Jordanian dinaari on sidottu Yhdysvaltain dollariin, dollarimääräiset nousevat korot lisäävät ulkoisen lainanoton kustannuksia. Lisäksi Jordanian riippuvuus ulkomaisesta avusta on kasvanut. Vaikka kansainvälinen yhteisö on sitoutunut tukemaan Jordaniaa, maan on

jatkossakin pystyttävä houkuttelemaan huomattavia summia ulkomaanapua, jotta se pystyy kattamaan rahoitustarpeensa tulevina vuosina.

Maan sisällä suurimmat riskit johtuvat kansalaisten tyytymättömyydestä taloudellisen tilanteen huononemiseen ja työttömyyden kasvuun. Tämä saattaa johtaa uudistusten riittämättömään toteuttamiseen tai kansalaisten levottomuuteen, kuten hallituksen vaihtumisen yhteydessä vuoden 2018 puolivälissä tapahtui, ja sillä tavoin haitata ehdotetun makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanoa muun muassa vaikuttamalla IMF:n ohjelman edistymiseen.

Valvontamenetelmä(t)

Makrotaloudellisen rahoitusavun käyttöön sovelletaan todentamis-, valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka ovat komission, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen vastuulla, kuten varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetään.

Ex-ante: Komission arvio hallinnointi- ja valvontajärjestelmistä edunsaajamaissa. Komissio suorittaa teknistä tukea tarjoavien konsulttien avulla rahoitusketjuja ja valvontaympäristöä koskevan operatiivisen ennakkoarvioinnin kussakin edunsaajamaassa. Kirjanpitoimenetelmiä, tehtävien eriyttämistä sekä keskuspankin ja valtiovarainministeriön sisäisiä/ulkoisia tilintarkastuksia analysoimalla varmistetaan moitteettoman varainhoidon kohtuullinen varmuus. Mahdolliset havaitut puutteet muutetaan ehdoiksi, jotka on täytettävä ennen avun maksamista. Tarvittaessa otetaan käyttöön myös maksuja koskevia erityisjärjestelyjä (esim. erillisiä tilejä).

Täytäntöönpanon aikana: Avunsaajamaan määräaikaista ilmoituksia koskevat komission tarkastukset. Maksun suorittamisen edellytyksenä on 1) talouden ja rahoituksen pääosaston henkilöstön suorittama sovittujen ehtojen täyttämisen valvonta tiiviissä yhteistyössä EU:n edustustojen ja ulkoisten sidosryhmien (esim. IMF:n) kanssa, ja 2) talouden ja rahoituksen pääosastossa käytössä olevan rahoitusketjun (malli 2) mukainen tavanomainen valvontamenettely, johon sisältyy se, että rahoitusyksikkö varmistaa edellä mainitun avun maksamisen edellytyksenä olevien ehtojen täyttymisen. Talouden ja rahoituksen pääosaston jälkitarkastusryhmän virkamiehet voivat suorittaa makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyviä maksuja koskevia ylimääräisiä riippumattomia (asiakirjoja koskevia ja/tai paikalla tehtäviä) jälkitarkastuksia. Tällaiset tarkastukset voidaan käynnistää myös vastuussa olevan edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä. Maksujen keskeytyksiä ja lykkäyksiä, rahoitusoikaisuja (komission toteuttamia) ja takaisinperintätoimia voidaan tehdä tarvittaessa (toistaiseksi niitä ei ole tehty), ja ne on nimenomaisesti mainittu avunsaajamaiden kanssa tehdyissä rahoitussopimuksissa.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toiminnan päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Käytössä olevien valvontajärjestelmien, kuten operatiivisten ennakkoarviointien ja jälkiarviointien, ansiosta makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen tosiasiallinen virhetaso oli 0 prosenttia. Tiedossa ei ole tapauksia, joissa olisi esiintynyt petoksia, lahjontaa tai laitonta toimintaa. Makrotaloudellisen rahoitusavun operaatioilla on selkeä toimintalogiikka, jonka avulla komissio voi arvioida niiden vaikutuksia. Valvonta takaa varmuuden ja mahdollistaa toimintapoliittisten tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamisen.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Varojen petollisen käytön riskin pienentämiseksi on toteutettu ja toteutetaan useita toimia.

Lainasopimukseen sisällytetään ensinnäkin määräykset tilintarkastuksista ja muista tarkastuksista, petostentorjunnasta sekä varojen takaisinperinnästä petosten ja korruption yhteydessä. Rahoitusapuun aiotaan liittää toimintapoliittisia erityisehtoja, jotka liittyvät muun muassa julkiseen varainhoitoon ja joilla on tarkoitus lisätä tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuuvuorollisuutta. Rahoitusapu maksetaan erilliselle tilille Jordanian keskuspankkiin.

Varainhoitoasetuksen mukaisesti komission yksiköt tekevät lisäksi operatiivisen arvioinnin selvittääkseen, tarjoavatko ohjelmaan sisältyvän tuen, mukaan lukien makrotaloudellisen rahoitusavun, hallinnoinnin kannalta merkitykselliset Jordanian hallintomenettelyt ja rahoitusketjut riittävät takeet. Arviointi koskee muun muassa talousarvion valmistelua ja toteutusta, sisäistä julkisen varainhoidon valvontaa, sisäistä ja ulkoista tarkastusta, julkisia hankintoja, käteisvarojen ja julkisen velan hoitoa sekä keskuspankin riippumattomuutta. Operatiivinen arviointi on tarkoitus tehdä vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Myös EU:n edustusto Ammanissa seuraa kehitystä tiivistä. Komissio käyttää myös budjettitukea auttaakseen Jordanian viranomaisia parantamaan julkisia varainhoitojärjestelmiään, ja näitä toimia tukevat voimakkaasti myös muut avunantajat.

Lisäksi rahoitusavun käyttöön sovelletaan todentamis-, valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka ovat komission, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen vastuulla, kuten varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetään.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/ EI-JM ¹⁵	EFTA-mailta ¹⁶	ehdokasmailta ¹⁷	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
4	01 03 02 Makrotaloudellinen rahoitusapu	JM	EI	EI	EI	EI
4	01 03 06 Takuurahaston rahoittaminen	EI-JM	EI	EI	EI	EI

01 03 06 – Komission ehdotuksen mukaan ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahastoa on rahoitettava rahastoasetuksen¹⁸ mukaisesti käyttämällä budjettikohdan 01 03 06 ("Takuurahaston rahoittaminen") määrärahoja siten, että rahastossa on 9 prosenttia maksamattomien velkojen kokonaismäärästä. Rahoitettava määrä lasketaan vuoden "n" alussa tavoitesumman ja rahastossa vuoden "n-1" lopussa olevien nettovarojen erotuksena. Rahoitettava määrä otetaan vuonna "n" vuoden "n+1" alustavaan talousarvioon ja maksetaan tosiasiallisesti yhtenä suorituksena vuoden "n+1" alussa budjettikohdasta 01 03 06 ("Takuurahaston rahoittaminen"). Tämän seurauksena 9 prosenttia tosiasiallisesti maksetusta määrästä otetaan huomioon tavoitesummassa vuoden "n-1" lopussa laskettaessa takuurahastoon maksettavaa maksua.

Uudessa monivuotisessa rahoituskehityksessä käytetään uutta budjettinimikkeistöä, jota ei ole vielä hyväksytty. Tämän vuoksi vuoden 2020 jälkeinen budjettivaikutus merkitään uusiin budjettikohtiin.

¹⁵ JM = jaksotetut määrärahat / EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

¹⁶ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

¹⁷ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

¹⁸ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 480/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille, EUVL L 145, 10.6.2009, s. 10.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	4	EU kansainvälisenä toimijana
---	----------	------------------------------

PO: ECFIN			2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat¹⁹								
Budjettikohta 01 03 06 – Takuurahaston rahoittaminen	Sitoumukset	(1)				27	18	45
	Maksut	(2)				27	18	45
Budjettikohta 01 03 02 – Makrotaloudellinen rahoitusapu (operatiivinen arviointi ja jälkiarviointi)	Sitoumukset	(3)		0,07			0,15	0,22
	Maksut	(4)		0,07			0,15	0,22
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat²⁰	Sitoumukset = Maksut	(5)						–
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+3		0,07		27	18,15	45,22
	Maksut	=2+4		0,07		27	18,15	45,22

Monivuotisen rahoituskehyksen	5	Hallintomenot
--------------------------------------	----------	---------------

¹⁹

Virallisen budjettinimikkeistön mukaisesti. Vuodesta 2021 alkaen budjettivaikutukset merkitään seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen uusiin kohtiin.

²⁰

Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

otsake		
---------------	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENSÄ
PO: ECFIN							
• Henkilöresurssit		0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
• Muut hallintomenot		0,010	0,020	0,010			0,040
PO ECFIN YHTEENSÄ	Määrärahat	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
Monivuotisen rahoituskehiksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehiksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417
	Maksut	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Year 2019	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Vuosi 2023	YHTEENSÄ
			TUOTOKSET					

↓	Tyyppi ²¹	Keski määr. kustan nukset	Määrä	Kus tan nus	Määrä	Kusta nnus	Määrä	Kusta nnus	Määrä	Kusta nnus	Määrä	Kusta nnus	Määrä yhteen sä	Kustann ukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ²² ...														
– Tuotos	Operatiivine n arviointi				1	0,070							1	0,070
– Tuotos	Takuurahast on rahoittamine n								2	27	1	18	3	45
– Tuotos	Jälkiarviointi										1	0,150	1	0,150
Välisumma erityistavoite 1					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22
YHTEENSÄ					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22

²¹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

²² Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2. ”Erityistavoitteet...”

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

– ☐ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Year 2019	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Vuosi 2023	YHTEENS Ä
--	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5						
Henkilöresurssit	0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
Muut hallintomenot	0,010	0,020	0,010			0,040
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5, välisumma	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 ²³ sisältymättömät						
Henkilöresurssit						
Muut hallintoon liittyvät menot						
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 sisältymättömät, välisumma						

YHTEENSÄ	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

²³

Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Vuosi 2023
•					
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)					
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	0,10	0,25	0,15	0,01	0,01
XX 01 01 02 (EU:n ulkopuoliset edustustot)					
XX 01 05 01/11/21 (epäsuora tutkimustoiminta)					
10 01 05 01/11 (suora tutkimustoiminta)					
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)²⁴					
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)	0,20	0,35	0,20	0,01	0,01
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)					
XX 01 04 yy ²⁵	• – päätoimipaikassa				
	• – EU:n ulkop. edustustoissa				
XX 01 05 02/12/22 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)					
10 01 05 02/12 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
YHTEENSÄ	0,30	0,60	0,35	0,02	0,20

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka tointa hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisissa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Linjan D johtaja: Operaation valvonta ja hallinnointi, yhteydet neuvostoon ja parlamenttiin päätöksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseksi, neuvottelut yhteisymmärryspöytäkirjasta edunsaajamaan viranomaisten kanssa, kertomusten tarkastelu, virkamatkojen johtaminen ja ehtojen noudattamisessa saavutetun edistymisen arviointi. Linjan D yksikönpäällikkö / yksikönpäällikön sijainen: Johtajan avustaminen operaation hallinnoinnissa, yhteydenpidossa neuvostoon ja parlamenttiin päätöksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseksi, neuvottelut yhteisymmärryspöytäkirjasta ja lainasopimuksesta (yhdessä linjan L kanssa) edunsaajamaan viranomaisten kanssa,
---	--

²⁴ AC = sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL = paikalliset toimihenkilöt, END = kansalliset asiantuntijat, INT = vuokrahenkilöstö, JPD = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

²⁵ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

	kertomusten tarkastelussa ja ehtojen noudattamisessa saavutetun edistymisen arvioinnissa. Makrotaloudellisesta rahoitusavusta vastaava ekonomisti (linja D): Päätöksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan valmisteleminen, yhteydet viranomaisiin ja kansainvälisiin rahoituslaitoksiin, tarkastusmatkoille osallistuminen, komission yksiköiden raporttien valmisteleminen ja rahoitusavun hallinnointiin liittyvät komission menettelyt, yhteydet operatiivisista arvioinneista ja jälkiarvioinneista vastaaviin ulkopuolisiin asiantuntijoihin. Linja L (johtajan alaisuudessa toimivat yksiköt L1, L2 ja L3): Lainasopimuksen valmisteleminen, siitä neuvottelemine edunsaajamaan viranomaisten kanssa sekä asiasta vastaavien komission yksiköiden hyväksynnän saaminen ja molempien osapuolten allekirjoitusten hankkiminen. Lainasopimuksen voimaantulon seuranta. Lainan (Lainojen) ottamista koskevien komission päätösten valmisteleminen, maksupyynnön(-pyyntöjen) seuranta, pankkien valinta, varainhankintatoimen(-toimien) valmistelu ja toteutus sekä varojen maksaminen edunsaajamaalle. Lainan takaisinmaksun seuranta koskevien taustapalvelujen (back office) toteuttaminen. Näitä toimia koskevien raporttien valmisteleminen.
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- ☐ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- ☐ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.